

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

A LA CAÇA DEL "TOISÓN"

Tant lluny que estem de Pasqua, i aquest parell ja es barallen pel bè.

L'Alomar i "La Veu"

o sabem qui és, ni ganes, el redactor de *La Veu de Catalunya* que en l'edició del vespre, corresponent al diumenge, 26 de gener, dedica unes paraules al nostre amic i company en Gabriel Alomar.

Es vell, de massa sabut, que dels treballs periodístics que no van firmats en resposta la direcció i se'n fan solidaris tots els redactors.

Ara bé, en el treball de referència, amb l'excusa de combatre la doctrina sostinguda en un article publicat en aquestes planes, s'esmersen contra el nostre company unes quantes frases i conceptes que cap Director que tingui en estima la seva dignitat i la de la fulla periodística que dirigeix, pot consentir.

Consti que, al parlar de Director i de la seva dignitat, no'ns referim precisament als que figuren com a tals pels efectes de la llei, sinó als que imposen el seu criteri al diari, orienten la seva actuació i vigilen les seves campanyes.

An aquests ens dirigim, car no som tan ignocents i sabem massa de miseries periodístiques i de miserables escriptores, per a fer cas de lo que diu un redactor subaltern del diari de la «Lliga».

Suposem als cap-pares de *La Veu* prou capaços de manar combatre la doctrina de l'Alomar, però no precisament que, al fer-ho, s'encapsali el treball a dues columnes, amb unes paraules despectives, com són: «*Aquell de la gorra d'en Rull*», i es segueixi en el text amb el mateix to envilit, dient-li «*ex-poeta, ex-messies, pobre i fracassat, que cova una amargor sinistra, ex-aficionat a les tendres melodies*», i altres frases per l'estil, d'una arbitrarietat i d'una gosadia tavernaria, barrejades amb suposicions i conceptes que ni nosaltres ens atreviríem a formular contra'l darrer cira-botes.

La Veu de Catalunya, fins ara, s'havia contentat en atiar odís, en denunciar, en excitar la venjança conservadora contra'ls descamisats, la purria, etc.; però tenia encara una certa consideració per als homes notables.

Era hipòcrita, però ho era amb modals. Ara ja ni els homes més eminents estan a cobert de la mesquinesa d'un envejós.

Lo primer, si s'enquívia dins el programa dels prohoms de la «Lliga», resultava trist; però al fi era qüestió de tàctica. Lo segon, lo que s'ha fet amb el gran Alomar—gran, sí, per enveja que dongui aquesta paraula,—no pot ésser fill d'una estratègia especial, és senzillament una baferada de miseria psicològica.

Els inspiradors de les campanyes de *La Veu*, els quefes periodístics, els mateixos redactors, han de convenir que tenen en la casa una ànima un poc reptilica, que usa procediments de sagristà-onanista; ells sabran si aquesta companyia els hi és grata i si el prestigi de tots pot ressentir-se'n.

No'ns agrada pecar d'injustos ni amb els nostres adversaris, i tenim la bona creença que'l llenguatge usat contra l'Alomar, sinó en públic, serà condemnat dins la consciència d'algú.

Fins estem segurs que si *La Veu* no entrés tant en les rectories,—on l'Alomar representa l'Anticrist i on tot lo que s'esmersi contra d'ell, per infamant que siga, mereix una aprovació incondicional,—l'autor de la baixa rèplica no hauria gosat excedir-se. Mes les rectories i l'administració de *La Veu* no poden disculpar el fet ni als propis ulls dels amos del periòdic.

Si aquell a qui en «Xenius», creient de «Lliga», col·laborador del seu diari, proclamava en un àpet d'homenatge «PRIMAT DEL PARTIT DE L'INTEL·LIGENCIA», no mereix ésser respectat per un jornalero polemista, no sabem pas qui pot ésser-ho. D'estendre's el procediment, tots els noms gloriosos de Catalunya restarien a mans del primer periodista que's trobés en plena vilesa d'intenció o de lèxic.

Els de la «dreta» matarien als de l'«esquerra», i aquestos als primers. *La Veu* podria anar pregonant que estem en ple període constructiu.

Es que ella creu que de gorres d'en Rull no n'hi ha més que una?

Ja'n trobaríem per als seus poetes, filòsops, arquitectes i demés caps visibles.

Aleshores podríem dir «*Aquell...*» i en els punts suspensius posar-hi la gorra que més fos del nostre gust. I no seria tal volta una gorra plena de sentimentalisme generós, sinó de quelcom més pràctic.

No hem d'arribar an això. La rojor de la vergonya i el sentiment de l'exabrupte comprometedor deu haver aparegut en les galtes i en la consciència dels amos i amanuenses de *La Veu*. Callarà? És probable. Aquests són els seus procediments.

Siga com vulga, si no ve una explicació o una rectificació, nosaltres, per la dignitat de Catalunya i amor a nostres figures glorioses—dos sentiments que mai hem explotat en benefici de nostra economia domèstica—proposem que entre'ls catalans decents i nobles no's faci, al tractar-se dels redactors de *La Veu*, aquella distinció que sol fer-se entre'l periodista i l'home, sinó que's junti, pels efectes del despreci, en una mateixa personalitat.

Creiem fermament que no han de mancar-nos companys d'altres publicacions, que'ns segueixin en aquesta política de sanejament del gremi.

Res més hem de fer notar als bons regionalistes que protegeixen, inspiren, orienten i amen el seu orgue, convençuts i alabant-se'n de que fan patria, cultura, civisme i religió.

Ja veuen com l'anar amb ells i tenint plomes com la del trist difamador de l'Alomar, i parodiant una frase del primer, és qüestió d'ètica.

Consti, abans d'acabar, que'l *recó* que té l'Alomar en LA CAMPANA DE GRACIA és el millor lloc de que disposem, en ell se'l respecta i se'l venera fins a tal punt, que ni les comes ens atrevim a tocar; les idees que exposa, si no són ben bé les nostres, les admirem com a fruit d'un talent excepcional, i estem orgullosos de donar-les-hi hostatge. Com nosaltres fan altres publicacions que ocupen un rang periodístic que mai podrà assolir *La Veu de Catalunya*.

Per lo demés, el nom de l'Alomar és prou alt i prou considerat, per a que l'escomesa d'un polemista xafarder-li serveixi precisament de glòria.

Alguns diaris, que estan tan distanciat de les idees i del credo polític del nostre amic, com la mateixa *Veu*, ja han exterioritzat brillantment el seu disgust i han protestat de la baixa, injustificada i estulta agressió periodística, i han dit paraules de consideració i d'elogi a l'ofès.

La Veu de Catalunya resulta vilipendiada pels seus mateixos redactors, i d'això sí que nosaltres no n'hem de fer absolutament res.

Es qüestió de cutis.

Finit ja el present article, hem vist que nostre colega *El Progreso*, eixia noblement en defensa de l'Alomar i proposava quelcom així com una festa de joventut i de llibertat en desagravi del poeta i del filòsop.

L'Alomar és un germà nostre i podria resultar mal vista la nostra apressurada adhesió a l'idea, sobre tot quan aquesta és sols un esboc.

Per dignitat hem d'esperar que'l projecte es consolidi. Aleshores nosaltres seguirem.

Entre tant, ens cal remerciar a *El Progreso* pel gest que ha tingut en defensa del nostre amic, que és més d'agrair tractant-se d'un adversari.

Fem extensiu aqueix remerciament a *El Poble Català* i als altres diaris que han manifestat la seva indignació per la vilesa de *La Veu*.

Non, coneixem a mossèn Capó; però a mossèn Pollastre, no.

Un cop ja satisfeta la nostra curiositat sobre aquest punt, sabent qui és l'hèroe de l'auca, ens agradaria saber el major número possible de ses aventures, bondats i facecies; de sos èxits i malvestats i de tutti quanti, en fi, pinta la pinta moral i física d'un home, encara que sigui mossèn.

Dit això, obrim la següent:

INFORMACIÓ PÚBLICA

Aquells que sàpiguen del cert qui és mossèn Pollastre que ns ho diguin, enviant documents justificatius. Aquells que sàpiguen un fet, una aventura o qualsevol facecia del mateix mossèn que tingui algun record històric i serveixi per al divertiment de nostres llegidors, que ns ho envii escrit, amb qualsevol ortografia, acompanyat també, si és possible, de testimonials i de justificants.

Lo que anem rebent serà publicat per rigorós torn.

Així eixirem de dubtes.

El cas Albania

A constitució del reialme d'Albania serà la conseqüència capdal de les guerres balcaniques. En aquestes columnes, al començ i al final de la guerra, hem anat examinant en les nostres converses, lectors, el balanç de la civilització, lo que guanyava o perdia segons l'èxit de les campanyes. Bé sabeu que des d'un principi he defensat la tesi de l'indiferència absoluta del factor progrés en aqueixes lluites. Si l'Europa diplomàtica, guerrera, oficial, ha vist en el conflicte una perillosa i transcendental qüestió, un fogar de contagi de guerra, una menaça contra aqueix famós equilibri armat que és una terrible malaltia internacional, en canvi l'altra Europa, l'empori de cultura i de selecció, ha considerat aqueixes baralles com una brutal prolongació geogràfica del món asiàtic, com una persistència atàvica de l'animalitat original de l'home.

Decididament, la barreja de races sol produir deplorables resultats, sempre que les races que's combeneu no són ja per sí una selecció. En els creuaments solen accentuar-se les malesures de cada poble, produint veres monstruositats. Ara mateix, dos exemples històrics han pogut mostrar-se en tota la respectiva i lliure brutalitat: l'exemple búlgar i l'exemple mexicà. Aquell, unint tota la barbarie eslava a l'influència de les barreges de sang helènica degenerada i de sang turca embrutida per segles de despotisme, i Mèxic mostrant l'antiga crueltat espanyola unida a la rudesia selvàtica dels creuaments indis, amarat amb tota la bestialitat recelosa i traicionera de les races perseguides.

La constitució de l'Estat d'Albania no pot somoure poc ni molt la nostra ànima de nacionalistes catalans. El cas Albania no té res que veure amb el cas Catalunya. Albania no és una nació geogràficament ni antropològicament; i sobre tot, no és un nucli, un fogar de cultura, un centre, entorn del qual pugui un dia congriar-se una forma personal de cultura, per a ésser aportada al concurs de l'universal selecció. No és un títol de noblesa, de *paria*, en lo que'n diríem Senat internacional. No pot ésser un cohesor de futures federacions, ja sien grans com uns Estats Units, ja petites com una Suïça.

Aqueix és el gran pessimisme final de la guerra balcanica. No n'ha sorgit el nou element civilitzador, sanament imperialista o confederatiu que és lo mateix, vigorosa i espiritualment centralista, que substituís l'antiga hegemonia militar dels turcs. La propia Grecia, malgrat el seu rotunde nom clàssic, malgrat el seu origen romàntic de nació moderna, no serà, en moltíssim temps, una solució. Es encara la mateixa Grecia que desil·lusiona a Edmond About, com un contuberni entre'l classicisme més pur i l'exotisme turc, entre la més pura Europa i l'Àsia més impura. Ni tampoc Rumania, branca perduda del llatinisme, principat militar, feudalitzant, pot omplir la funció de seu de cultura.

Així com, en el cas Mèxic, que és el cos de totes les repúbliques de l'Amèrica central i nord de l'Amèrica meridional, sols pot con-

fiar-se la solució a un exercici efectiu i directe de l'hegemonia nord-americana, així en el cas balcanic, sols pot esperar-se una solució quan arribi la gran crisi eslava, per la descomposició de l'artificios imperi austriac, i sobre tot per la revolució definitiva del tirànic imperi rus, que té en la seva massa social un considerable i valiosíssim reservari d'energies.

Nosaltres, veritables centralistes, ansiem l'emancipació de les nacionalitats someses per a fer-ne centres nous i lligitims, no pas per a convertir-les en fortalises de regressió o congestes de passat, on la barbarie se conservi com en una nevera. I lo dolorós de la formidable crisi balcanica és que no's veu en lloc la llevor, la cèlula, el protoplasma d'una nova personalitat cultural, i en canvi es veu per tot el microbi de l'antiga i eterna barbarie bèlica, sitial de despotismes i petites tiranies.

En l'Edat Mitja, quan tota l'Italia, per exemple, era un pululament de principats sanguinaris, la nota optimista se trobava en la conservació de la flor de cultura, romana, florentina, veneciana, i sobre tot en el sentiment implícit de l'unitat, en la *sensació d'Italia*, que era la sensació de Roma. En el món balcanic, lo trist és que no hi ha per en lloc la sensació d'Atenes, i que roman encara la sensació de Constantinoble com a cau de bizantinismes, això és, com a disgregadora, i no com a congregadora, federativa, capital.

GABRIEL ALOMAR

Demanant impossibles

o sabem a qui, o a que, donar-ne la culpa; però lo cert és que per culpa d'algú, o de quelcom, ens hem tornat, els catalans, tan fantasiosos i exagerats que aviat donarem quinze i ratlla als andalusos.

Tot ens ho agafem pels cabells. Així que apunta un noi que promet, ja l'enlairem com a un geni, sense perjudici de posar-lo, als quatre dies, sota'ls peus dels cavalls.

Aquell que'ns dona gust és un sant; quan s'atreveix a discutir la nostra opinió és un ximple.

Fem una setmana tràgica amb la mateixa facilitat que fem una manifestació catòlica.

Pel triomf més lleu ens entreguem al major dels entusiasmes, i per la contrarietat més petita caiem en el més aclaparador dels defalliments.

En el mal parlar hem arribat a ésser mestres. Les violències de llenguatge de la nostra Premsa no les iguala el setmanari parisenc més desvergonyit.

Pels uns, els altres són una colla de pillos; pels altres, els uns són una partida de lladres.

El públic creu que tots tenen raó, i el partit dels indiferents, o dels asquejats, creix de una manera deplorable.

I lo que no's diu en els papers públics, per por a una denuncia o a una querrela, s'explica, multiplicat per cent, en les converses, ben amant amb les grolleries i les indecències que s'han posat de moda desde que actúa la «Lliga del Bon Mot».

Fa escriure lo que en les tertulies, on hi va en Pere, conten d'en Pau; i enrogeix a qualsevol, per cínic que siga, lo que en les reunions on hi va en Pau conten d'en Pere.

I això, en períodes normals. Preparem-nos, ara que s'acosten eleccions, a llegir i a sentir les majors atrocitats.

Es natural que, en lloc d'emporcar-nos mútuament fins a fer-nos iguals en brutícia, valdria més posar de relleu, cada hu, les bones qualitats dels seus, i lluitar amb llealtat i noblesa, buscant el vot dels electors en la simpatia als nostres i no en l'odi als contraris.

Certament que si la cura que posem en l'ortografia, a l'escriure, la posem en la cultura, al concebir, i en els modals al parlar, ens tindríem més respecte els uns als altres.

Es clar que l'inconsciència amb que re-partim patents de geni i estigmes d'indignitat, fa que tinguem poc respecte als que veritablement valen, i molta tolerància en el tracte amb els que no tenen vergonya.

Però aneu a predicar sentit comú entre

Informació pública

Profundament intrigats a causa d'una denúncia, la de l'auca de mossèn Pollastre,

ens dirigim al públic en general i als devots de Sant Gervasi en particular, preguntant:

Qui és mossèn Pollastre? Perque nosaltres coneixem a mossèn Sin, coneixem a mossèn

gent sense solta, i perdreu llastimosament el temps i les paraules.

A Catalunya, que'ns enorgullim amb motiu de tant de coses, tindriem de donar un exemple de civilitat, provant en les properes eleccions de renunciar a les armes indignes de la calúnnia, als insults grollers, a les hàbils embusteries, i a tot allò que en el fons de la consciència del que escriu o parla, fa sentir una agror de repugnància més o menys accentuada, segons la vergonya del que fa discursos o *cuartillas*.

Fóra hermosíssim poguer demostrar que hi ha alguna diferència entre la gent intel·lectual que vol dirigir l'opinió desde la Premsa o administrar els interessos públics des d'un càrrec, i els infelïços embrutits que discuteixen les seves coses en les tavernes.

Els capitosts de partit, que's tracten amb respecte quan no amb cordialitat en el sí d'una comissió, haurien d'exigir als seus subordinats la mateixa correcció, obligant-los a portar-se com a persones que viuen en societat i no com a gocets aixussats a mossegant les pantorrilles del contrari.

No tenim fe de que imperi el bon sentit. La passió lleva el coneixement, i ademés, tenim molt arrelada la mania de que «qui no crida no és valent».

JEPH DE JESPU

Pobres «Ecos»! Qui us ha vist i us veu...! D'aquells d'en Marius, al *Poble*, als actuals d'aquests xicotets... Tot degenera.

Però; tornant an això del temps que deia; la cosa és senzillament admirable; en ma vida he vist apreciacions tan arbitràries ni comparacions tan estafalaries:

«El bon temps d'avui era diferent del bon temps de ahir».

«El crepúscol era dolç com un carmetlo».

«A la posta de sol uns núvols llargs convertien Barcelona en un paisatge japonès».

«El cel era un mantell cardenalici».

«En la luz había un airecillo jugueton».

«La lluvia habia els seus llars dits» (frase traduïda i aplicada a un jorn en el qual tot lo més que hi havia era boira pixanera).

Vaja, no entenc com deixen escriure això sense posar-los-hi penyora. Oh! i ara que ve l'estiu. Sortint de l'«Eden» se'n aniran a la platja, i ja veuràn quines sortides de sol...

Heu llegit això de la Casa del Poble madrilenya? No? Doncs mireu, volien tornar a fer una Unió republicana, però, cal!

Els reformistes no hi han anat perquè diu que ja no'n són de republicans i els radicals tampoc, perquè diu que ells ho són tant i amb tanta rabia, i en tenen tant urc de ser-ho, que tenen por de que se'ls refredi l'entusiasme.

Els primers fan bé. Les coses clares.

Els segons, els segons... m'agradaria veure que hi diu en Lerroux, que aquí precomitza unions; però encara que m'agrades estic segur de que no m'ho diria.

Què llegeixes, tu? «Aquell de la gorra d'en Rull?» Au! llença aquest diari!

MORITZ XII

QUINES coses succeeixen a França, Reina Santíssima!

L'«Eco de Paris» informa que a Sant Hilari d'Hautcourt, un sacerdot es disposava a celebrar els divinis

oficis quan es desprengué una gran creu de l'altar i, caient sobre'l cap del clergue va deixar-lo greument ferit.

Essent aquesta victima expiatoria un sacerdot, —i és de creure que una bona persona— en aquell moment la Divina Providencia, que feia? Badava?...

Ara, si el capella ferit hagués sigut un mossen Pollastre que estava enganyant a Nostre Senyor...

Allavores ja s'explica: Es que Déu, que tot ho veu, al qui volia enganyar-lo li va donar un cop de creu.

La societat de Pescadors de Badalona ja ha respost al qüestionari formulat per la comissió de Foment de la Diputació, sobre les mides que convé adoptar per a conjurar la crisi que sofreix l'industria pesquera, en el litoral d'aquesta provincia.

Es de suposar que, tractant-se de gent de l'art, les mides proposades pels pescadors de Badalona deuen ésser mides justes i ben preses.

Però si haguessin volgut ben assessorar-se sobre'l foment de la pesca, no hi haurien perdut res que s'haguessin dirigit als pescadors de la Casa del Poble de Barcelona:

Allí podràn no saber tirar l'art ni entendre en xarxes, però no'ls guanya ningú com a pescadors de gangues.

Per haver sigut objecte de moltes censures, en ocasió de les nevades de Madrid, l'alcalde senyor vis-comte d'Eza va presentar la dimissió.

D'això se'n diuen homes susceptibles. Es lo que deia un andalús:

«Actos de eza naturaleza, no abundan en aqueya capital».

I que han d'abundar!...

Conveins d'aquest alcalde en coneixem una colla que'l càrrec no dimiteixen ni que'ls hi diguin cul-d'olla.

El millor camí

Com va anà a sorgir la cosa en el cap de don Sever? Misteris que mai la ciencia podrà explicar-se ben bé!... Lo cert és que l'home un dia, a l'alçar-se al dematí, va sentir-se un torment raro que li oprimia el magí. I clavant els ulls al sostre, va dir-se tot d'un plegat: — Com podrà jo arreglar-me perquè'm fessin diputat?

Esmorza, i a tota pressa se'n va al casino dels seus. — Feu el favor d'escoltar-me: tinc una idea amics meus. En les eleccions que diuen que molt prompte han de venir, no podriau, bons consocis, otorgar-me el vot a mi? — Tothom va posar-se a riure. — Però, qui us ha entabanat?... Deixeu-ho, deixeu-ho corre; no serviu per diputat.

No?... Don Sever gira cua, i més que mai decidit, se'n va a trobar un personatge que és el tot de cert partit. — Vull anà en candidatura amb els amics de vostè. Quines condicions me posa? Diteu-les, no'm doldrà rē. — Au! Ve tard. Fa ja molts dies que està el cartipaç format. Lo que és per aquesta banda, no serà pas diputat.

Don Sever, per xò no's dona. La ciutat no'l vol?... Rē hi fa. S'en va a un poble de muntanya on sol anà a estiuejà. — Ciutadans, voleu un home? Jo'n soc un; ja'm coneixeu. Per lo tant, quan vingui el dia, espero que'm votareu. — Impossible — li responen. — Des del dimecres passat, tenim ja fet un contracte amb el nostre diputat.

— Macatxo!... — murmura l'home. — Això va posant-se brut. Veiam si en aquesta lluita al fi sortiré vençut! — De sobte té una pensada: — Ah! — exclama, llençant un crit. — Es dir que aquí no m'escolten?... A Madrid, doncs! A Madrid!... Per aigua, a la font; per actes, al magatzem reservat. Ara sí que no hi ha dubte: seré, seré diputat!...

Com s'ho ha arreglat el nostre heroe? Aneu-ho a saber!... Lo cert es que ell s'ha posat *al habla* amb els amos del poder; que en un districte llunyíssim, lliure de males passions, tots els alcaldes ja tenen les degudes instruccions, i que, quan arribi l'hora, pel Govern encasillat, sense que ningú el conegui, serà elegit diputat.

C. GUMÀ

Capellades, 25 janer

Avui ha tingut lloc a la Torre de Claramunt el casament civil dels entusiastes lliurepensadors Antoni Quintana i Leoncia Torras, havent constituït un aconeximent per lo molt que'ls joves aparellats han tingut que lluitar fins a sortir amb la seva, i per la gran concurrencia que anà al veí poble on devia celebrar-se l'acte emancipador.

Sigueren testimonis en Joan Mora i en Josep Rovira.

Era el primer acte que's celebrava i els veïns sortiren a presenciar-lo. El senyor rector també sortí a veure la comitiva, dissimulant la seva rabiola i amagant les seves excomunicions detras d'un llibre que no llegia a pesar de tenir-lo davant dels ulls.

El cas era típic: el lloc on se celebrà la cerimonia era l'alcaldia, amb les parets escrotonades, quedant a deure moltes comoditats als assistents, quins, per a recreiar la vista s'entretien mirant un escudeller amb olles i un pot, dels que serveixen per a posar olives a confitar,

i s'utilitza per als sorteigs de quintos. Llástima de màquina fotogràfica!

Per merescut devem donar des d'aquí, un corral aplauso als nuvis qui pesi a les demores i als gastos inútils i les exigencies de l'ignorancia, i de la mala fe d'alguns del qui han hagut de posar les mans en aquest assumpte, sobre tot un fulano que's diu Sendil, vulgarment conegut per l'enganya pagesos, han acabat per a sortir triomfants. S'ha donat el cas de fer el senyor Sendil un bunyol com una casa i obligar al nuvi a pagar-lo i el de negar-se a fer res fins passades les eleccions del novembre, cosa que rectificà quan s'hi presentà amb dos testimonis.

L'enhorabona a la jove parella. Molta felicitat i molts bateigs civils.

Paraules de M. Jaurès

No fa gaire temps, en aquestes notes, vam tractar el tema de les Mancomunitats en relació amb la classe obrera. Per a reforçar la nostra tesi, segons la qual el proletariat ha de veure amb simpatia la reforma, vam citar el testimoni de M. Jean Jaurès, recordant que aquest, en un treball periodístic, havia aprovat i aplaudit un projecte de descentralització administrativa de M. Briand, projecte molt semblant al de les Mancomunitats. Darrerament, en una discreta i entenimentada nota barcelonina publicada pel setmanari socialista *La Justicia Social*, de Reus, sobre la Mancomunitat catalana, s'al·ludia així mateix a M. Jaurès.

Sabem que alguns obrers, entre ells alguns socialistes dels que no saben avenir-se amb l'esperit europeu, han posat en dubte que'l gran orador socialista francès hagi expressat mai la seva simpatia pel projecte de descentralització iniciat per M. Briand a França. Fins hi ha hagut qui ha negat rodonament el fet consignat per nosaltres i per *La Justicia Social*.

A fi de que'ls qui dubten deixin de dubtar i de que'ls qui neguen se convencin de la seva lleugeresa, puntualitzarem aquí, amb molt de gust, quin és l'article i quines són les paraules de M. Jaurès a que vam fer referència. L'article va ésser publicat en *La Dépêche*, de Tolosa, el dia 18 d'abril de 1910, i les paraules esmentades són les que a continuació traduíem literalment:

« Si es vol descentralitzar, si es vol crear grans assemblees regionals que s'ocupin dels interessos de diversos departaments, aquesta és una gran idea; i nosaltres, que som partidaris d'un règim polític i econòmic d'unitat federativa, nosaltres que creiem en la virtut del principi d'associació, no podem menys d'acollir aquesta proposició amb simpatia... »

Tals són els mots de M. Jaurès. Que'ls llegeixin, rellegeixin i meditin els homes d'esquerra, els obrers i sobre tot els socialistes que combaten injustíssimament les Mancomunitats, i hi veuen les més paoroses fantasmes de reacció.

P. S. — En un dels darrers números de *La Justicia Social*, el distingit socialista català Fabra i Ribas, actualment redactor de *L'Humanité*, ens dedica una nota relativa a la nostra titulada *Severitats excessives*, publicada temps enrera en aquestes planes.

Se tracta, com recordaràn els nostres lectors, del cas del diputat socialista francès M. Wilm, a qui s'ha volgut expulsar del partit per sostenir relacions d'amistat amb M. Briand.

En Fabra intenta negar que sigui aquesta l'única raó de l'actiu presa contra M. Wilm. I cita diverses raons. Però ens permetrem fer remarcar a l'amic Fabra que, amb les raons que esmenta, en lloc de desfer la nostra afirmació, la confirma. Tots els fets per ell consignats, llevat d'un, se refereixen a l'amistat particular entre M. Briand i monsiieur Wilm. Que un dia, després de pronunciar M. Wilm un violent discurs a la Cambra contra M. Briand, se n'anà a dinar amb aquest; que un altre dia, en mig d'una vaga, anà a visitar-lo a casa seva... Suposant que això sigui cert, no serveix més que per a provar la nostra asseveració.

Val a dir que en Fabra cita un altre fet:

Mossèn Estebanell contra'l fiscal

Entre la gent de sotana, i entre'ls molts desocupats que xixuegen per les avant-sales de càl Bisbe, corre de boca en boca un rumor gravíssim que, cas de confirmar-se, ha de tenir gran ressonància per les sagristies.

Es diu, amb fundats visos de certesa, que'l pare Estebanell ha entaulat causa criminal contra'l senyor fiscal de S. M. per haver declarat aquest, amb motiu de la denuncia d'un setmanari anti-clerical, que « Mossèn Pollastre és l'actual rector de la Bonanova ».

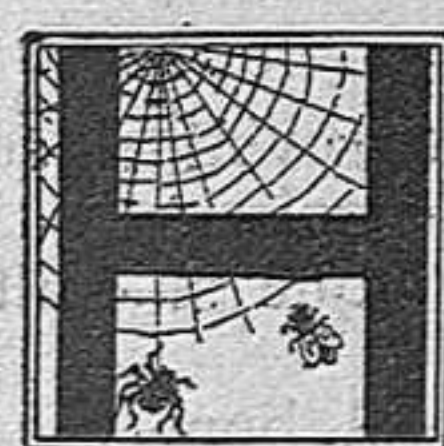
Lo que's murmura és tant versemblable que no'ns hem pogut de menys sinó fer-nos-en ressò.

De moment, sols ens cal felicitar al rector de la Bonanova per la seva noble actitud. El seu gest és tant ferm i valent com la seva indignació justificada.

Per al jorn que se'n acudeixi fer una auca satírica de la vida i miracles de mossèn Estebanell (que, si no fa bondat, també li arribarà el seu dia), ja tenim a punt un dels redolins:

Rechaza, digno y formal, los ataques del fiscal.

SONATA XXI

Arribat tard, ja ho veig; però els tramvies s'han parat i he hagut de venir a peu. Si fos regidor no m'hauria passat i us hauria fet denteta; compaireixent sobre un auto amb més urc que una princesa reial.

La gent s'estranya de que les mides preses per aquest senyor Rosés — que és ric i no necessita que la ciutat li pagui res — a fi de que'ls concejals aprofitessin els *pases* d'en Foronda i no abusessin dels cotxes i automòbils d'en Casany. No ho entenc; millor. Trobo molt natural l'indignació.

Què passaria al Congrés de Madrid, si a un ministre se li ocorria suprimir d'una plomada el servei de correus gratuït de que disfruten els diputats?

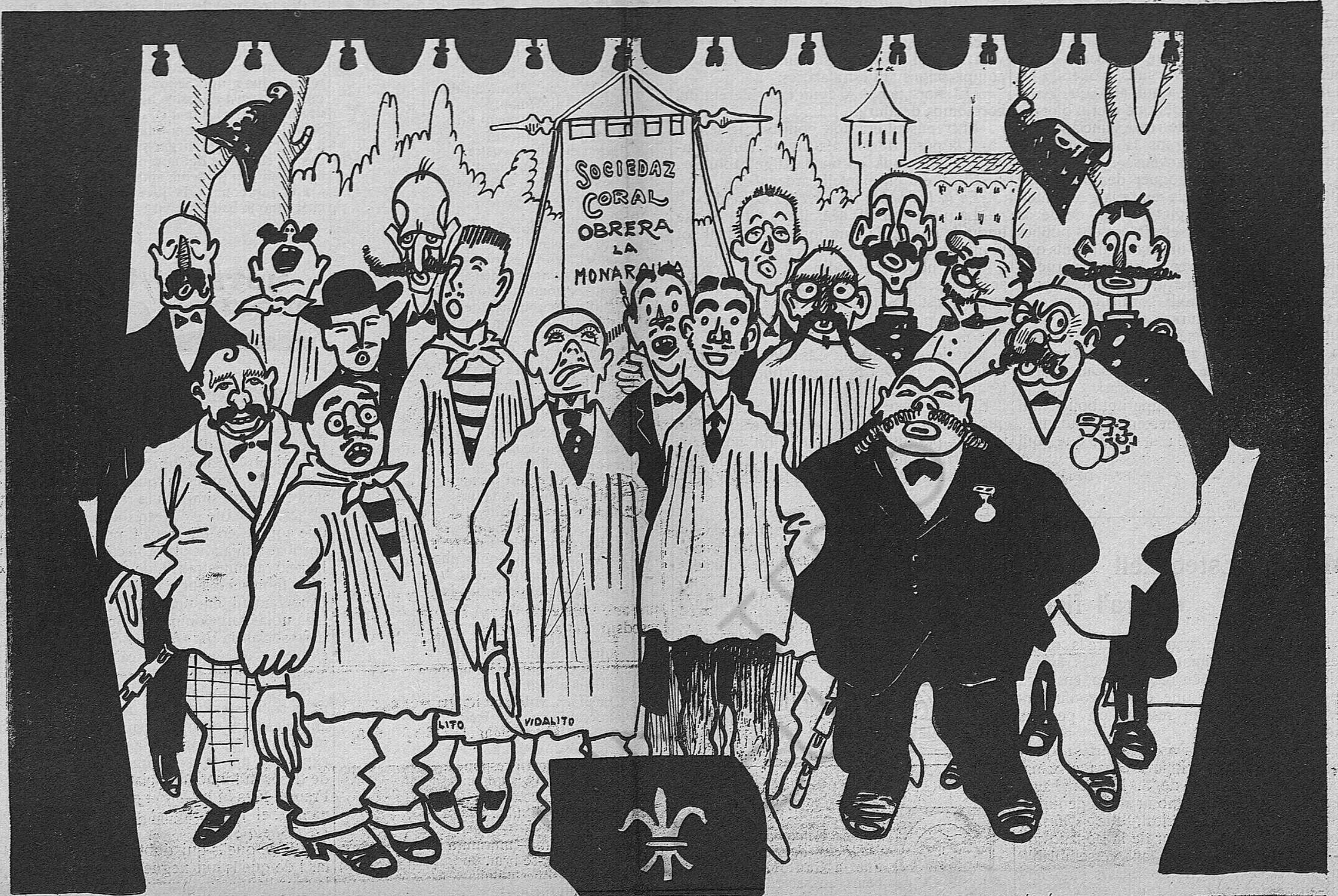
I si al Senat fessin lo mateix, i a més no donguessin caldo?

Ah! companys meus, no ho dupteu. Al menys cauria el ministeri.

Perfectament. Deixeu fer, doncs, que'l senyor Muñoz se faci arrossegar, que'l senyor Juncal hi vagi a donar classe i que'l senyor Pólo el tingui davant la drogueria per esqué dels compradors i admiració de les minyones.

Que llegeixes *El Día Gráfico*? Home m'agradaria saber qui és aquest borinot que cada dia parla del temps en els «Ecos».

El coro dels malplantats

Tots, a chor:— ¡Gloria al duro d'Amadeo
i a la pesseta alfonsina

¡Gloria, gloria, gloria, gloria...
i viva la monarquía!

l'intervenció, al seu entendre immoral, de M. Wilm, com advocat, en l'afer de la N'Goko Sangha. No sé quina fou aquesta intervenció, ni si realment tal intervenció ha existit. Però sé que l'afer de la N'Goko Sangha és vell d'alguns anys i que s'hi volgué complicar també a M. Briand. I sé, ademés, que la campanya demagògica contra M. Wilm no esclatà fins que succeí l'accident d'automòbil de que foren víctimes M. Briand i M. Wilm. Així, doncs, les raons que adueix en Fabra deixen en peu lo afirmat per nosaltres en la nostra nota *Severitats excessives*.

A. R. i Y.

Una lletra de l'Alomar

Acabem de rebre una lletra d'en Gabriel Alomar en la qual expressa la seva gratitud als que espontàniament s'han aplegat a defensar-lo de l'escomesa pinxeca de *La Veü*.

L'Alomar ens diu: «Tractaré la qüestió en el sentit ampli de la moral regionalista. És precis senyalar davant de Barcelona la situació i l'exemple d'aqueixa colla de jueus. ...Pocs o molts seguirem el camí, que això, aquestes còces d'ase són honres i distintius».

Per a aquesta defensa pròpia, que l'Alo-

mar ens promet, nosaltres tenim disposat a aquell el *recó* de nostre setmanari que tant encaparra al pobriçó de *La Veü*.

Un oficial alemany, que apalica-va brutalment als seus soldats, ha sigut condemnat, a Berlín, a sis mesos de presó i a la degradació.
Comentant el fet, diu *Le Charivari*:
«Si lo que aqueix valent va fer a Berlín ho hagués fet a Saverne, avui el considerarien un heroe nacional».

Conformes, de tota conformitat.

Han sigut condemnats a una cruel deportació, i embarcats ja, els quefes de la darrera vaga obrera de El Cabo.
Vetaquí un Cabo que ha resultat... *cabo de vara*.

El Congrés Eucarístic que s'ha de celebrar enguany, tindrà lloc a Lourdes.
Traslladem la notícia a Mossèn *Pollastre*.
Una nova ocasió per a equivocar-se de tren i fer una petita escapatoria fins a París.
I un altre motiu per a reproduir, nosaltres, el cèlebre gravat del «*Cafè de la Paix*».

Pel districte de Balaguer presenten els jauristes a don Francisco de Borjas de Llanza, baró de Permesan i fill del duc de Solferino.
Felicitem als balaguerencs.
Una cosa tan llarga sempre fa goig.
Quan demanin una carretera al diputat, aquest els hi pot donar senzillament el nom.

Els progressistes han acordat commemorar l'onze de febrer.

Com?
Menjant, que a *la cuenta* és lo més progressiu que's coneix.
Bon profit els faci.

Llegeixo:
«La Juventut Nacionalista está celebrando un ciclo de conferencias».
Alabat sigui Sant Jordi!
Sempre val més un *ciclo* que un *ciclón*.

Ja som a Sans.
Veiem que'l Casino d'aqueixa populosa barriada ha esborrat de la llista de socis al regidor senyor Carcereny.
Justo castigo a su perversidad d'haver votat als enemics.
Coneixiem aquella dita que diu: «Esguerrats cap a Sans!»
Però no sabem que a Sans *esguerressin* an els que no ho són.

Aqueixos dies que a Catalunya feia tant fret, també el va fer, i ben viu, a tot arreu d'Espanya.
A Madrid, sobre tot.

Un diputat català, que s'hi trobava, escrivia a un seu amic.
«No't diré més sinó que a mi fins se m'ha glaçat l'accent».

Una majordona vella reptava sovint el seu mossèn perque aixecava massa el colze:
—Pare Vicens,—li deia;—miri que si continúa bevent així es tornarà gat...
—No, dona!—responia ell.—El bon vi fa bona sang, la bona sang fa bon humor, el bon humor fa tenir bones idees, les bones idees produeixen bones obres... i les bones obres fan entrar al cel.

Plàtiques de família.
—Fill meu, ja sabs que soc ric; però dec advertir-te que tot el secret de la meva posició consisteix en el treball i en l'economia.
—Estimat papà, no m'ha agradat mai sorprendre els secrets de les persones i aprofitar-me'n.

La qüestió social, reflexionada per un burgès:
«La meva superioritat sobre'l meu criat està en que, si jo'm vegés obligat a llimpiar les botes, ho faria millor que ell».

Un pensament trascendental, sortit del magí d'en Palaudaries:
«El número de persones que no reben el diner que guanyen està compensat pel número de les que reben el diner que no guanyen».

Imprempta: LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C^a